

ALLE- * Middagpauzedienst 11 mei 2022 *

DOG- Voorganger: Ds. Marco Visser (Rotterdam)

KERK Thema: *Terug naar de bron,* n.a.v. 2 Koningen 2: 19-22

19. De mannen van de stad zeiden tegen Elisa: 'Kijk, de stad als woonplaats is goed, zoals mijn heer wel ziet. Maar het water is slecht: het land maakt kinderloos.'
20. Hij zei: 'Haal voor mij een nieuwe schotel en doe daar zout in.' Zij haalden het voor hem.
21. Toen ging hij uit naar de oorsprong van het water, wierp daar zout in en zei: 'Zo zegt JHWH: Ik heb dit water genezen; er zal van daaruit geen dood meer zijn, het maakt niet kinderloos meer.'
22. Het water werd genezen tot op deze dag, naar het woord van Elisa dat hij gesproken had.

Het verhaal begint plompverloren: *De mannen van de stad zeiden tegen Elisa...* Elisa is in dit gedeelte van de boeken 1 en 2 Koningen de profeet in Israël; en er komen mensen bij hem en *die zeggen...*

Ja, wat zeggen ze daar nu eigenlijk...? Waar gaat het om? En dan merk je dat ze eigenlijk willen vertellen dat er iets aan de hand is. Maar dat blijkt lastig om te zeggen. Het voelt alsof ze iets willen vertellen, maar... ze kunnen 't niet vertellen. En om zich een houding te geven, wijzen ze dan eerst maar even naar wat je zo kunt zien. Wat aan de oppervlakte ligt. Moet je kijken: de stad heeft een schitterende ligging. We zijn er prima aan toe. We hebben alles wat ons hartje begeert. *Zoals mijn heer wel ziet...* Alles piekfijn in orde.

Het is soms moeilijk om het te hebben over wat je niet meteen aan de buitenkant ziet. Het is moeilijk om te vertellen wat eronder zit, en ook, waar het pijn doet. Wat er even niet glanst, wat er lastig is.

Maar dan komt het hoge woord eruit: "*Het water is slecht.*"

Je ziet het niet. Dit zijn de verborgen verhalen. We kunnen niet drinken. We hebben dorst. En dorst, dat is in de Bijbel altijd beeldtaal voor: verlangen. We hebben verlangen naar echt, goed, toekomstvol leven. We leven, natuurlijk, kijk maar om je heen, mooi allemaal. We leven, maar... we kunnen niet leven. Dat verlangen, die dorst, dat gemis – dat is wat je niet ziet. Dat is de onderstroom...

"Ja en," zeggen ze er dan bij: "*het land maakt kinderloos.*"

En dat is nu echt een pijnlijke zin. Zo staat het er letterlijk in het Hebreeuws, dat is de taal van dit verhaal. Je kunt 't ook vertalen met: het land leidt tot kindersterfte. Of ook: het veroorzaakt miskramen.

Daardoor komt het ineens heel voelbaar-dichtbij: hoe pijnlijk-schrijnend het verhaal is. Zoveel mensen kennen dit, zoveel mensen hebben dit meegemaakt. Het verlies van een kindje, een afgebroken zwangerschap. Of wat voor verdrietige ervaring ook maar rond het begin van het leven.

Dit is nu zo'n voorbeeld van een verborgen verhaal: je draagt het bij je, het schrijnt, het steekt soms, maar je ziet het niet, je hebt het er niet over...

Ik geef toe dat ik om deze reden er even over getwijfeld heb of ik deze tekst dan nu wel moest meenemen naar dit moment. Je komt hier zo niets-vermoedend naar toe, zomaar op deze woensdagmiddag. En dan word je zomaar ineens geconfronteerd met zo'n pijnlijk, teer thema...

Maar toen dacht ik: "Maar ja, als het hier niet gezegd kan worden, waar dan wel?" Namelijk dat dit het leven is. Ik bedoel: dat het leven zo heel kwetsbaar is. En dat vooral de kinderen daar het teken van zijn. De ongeboren kinderen en de pasgeboren kinderen, en de al wat grotere kinderen.

En uiteindelijk geldt het voor ons allemaal. Dat we kwetsbare mensen zijn. Om het dan even wat breder te trekken: **je kunt zomaar ineens ziek worden**, en je zag het niet aankomen. Zomaar ineens staat je leven op z'n grondvesten te schudden. De kwetsbaarheid van het bestaan – Als het hier niet gezegd kan worden, waar dan wel? De littekens, de wonden van het leven...

Maar wat doet dan de profeet? Hij gaat naar de bron. Naar de oorsprong van het water, zo staat het er letterlijk, prachtig. Dat wil zeggen, hij gaat letterlijk en figuurlijk de diepte in. Naar de kern.

Wij blijven vaak zo'n beetje aan de oppervlakte hangen. Elisa helpt ons om nu eens door te vragen: naar de bron.

Er zit in het leven soms niets anders op dan **even stil te staan bij waar het echt om gaat**. De kern. Niet eenvoudig, want daar ligt dan misschien ook wel de kern van de pijn. Maar – **misschien ligt juist daar ook een nieuw begin**.

Dat is tenminste waar de profeet heen wil. Hij zegt:

Haal voor mij een nieuwe schotel en doe daar zout in.

Wonderlijk, die nieuwe schotel. Een schaal die nog niet gebruikt is, die nog glanst. Waar staat dat voor? Ik denk dat die misschien een metafoor is voor dat nieuwe begin. De wending. Niet verder door in de sleur van hoe je het altijd deed met je oude ingesleten potten en pannen, maar nieuw.

En dan dat zout. Ook al zo vreemd. Het lijkt een soort tovertruc. Een rare, verkeerde truc ook nog, want zout maakt water juist óndrinkbaar. Opnieuw is de vraag: waar staat het voor? Wat wil hier gezegd worden? Mijn associatie is: zout reinigt en maakt nieuw. Zout heelt wonden, zout geneest, ook al steekt het even.

Genezing. Daar gaat dit verhaal over. Nieuw begin. Dat het leven gaat stromen. Dat is de belofte van dit verhaal. Dat lijkt me iets om vast te houden: dit verhaal heeft er alle vertrouwen in **dat mensen een nieuw begin kunnen maken**. Dat er een wending mogelijk is. Dat wonden kunnen helen. Je draagt het altijd bij je, je blijft het altijd voelen, en toch – genezing. Dat is de belofte van die Bevrijder, Mensengod, **Stem die dat woord spreekt**, waar het verhaal mee eindigt:

Ik heb dit water genezen.

Daar zal geen dood meer uit voortkomen.

Hier is alles mee gezegd. Deze paar woorden die het verhaal ineens tot een Paasverhaal maken! Het is wel tegen alles in, tegen de ervaring in misschien ook wel. En toch. Hier is alles mee gezegd. Dit omvat heel ons leven: **de dood is niet meer. Maar het leven. En dat heeft Hij gedaan.**

